

Блаженейшият Патриарх Йерусалимски Теофил III даде интервю на руския вестник «Известия»

Отговаряйки на въпросите на кореспондента на [в. «Известия»](#), Предстоятелят на Йерусалимската Православна Църква разказа, в частност, за заплахите пред християнското присъствие на Светата Земя, за своето виждане на пътищата за преодоляване на проблемите в междуправославните отношения, за отношението си към ваксинацията и за поклонничеството по време на пандемията.

– Наскоро Вие заявихте за [заплахите пред християнското присъствие в Йерусалим](#) и по цялата Света Земя. Доколко голяма е опасността от промяната в статута на собствеността? Може ли да се намери компромис, който да задоволи всички страни?

– Днес ние се сблъскваме с явна опасност. Християните по целия свят трябва да се вълнуват от положението на своите братя и сестри в Светата Земя. Заплахата, че ще бъдем изгонени, е

реална. През последните десетилетия ние за съжаление вече свикнахме с израелските екстремистки групи, които завземат имуществото на християнските семейства и църковните институции с безчестни методи. Днес тяхното настъпление заплашва да отиде още по-далеч.

Ако тези радикални групи завземат стратегическите обекти на пътя на християнските поклонници край Яфските порти, то в такъв случай още повече християни ще напуснат Йерусалим, а милионите поклонници от целия свят няма да могат да извършват пълноценно духовно пътешествие. Освен това изчезването на християнската община – една общност, която предоставя образование, здравеопазване, хуманитарна подкрепа за хората от всички вери в региона – ще има разрушителни последици за най-уязвимата част от населението. А също и ще очерни по един трагичен начин репутацията на Йерусалим като религиозна столица на света.

Християните по целия свят са част от общността на Възкресението. Онези от нас, които се покланят на мястото на смъртта и възкресението Христови, са носители на тази идея. Именно затова ние се стремим да работим заедно с нашите съседи, за да намерим решение, което ще защити мултирелигиозното и мултикултурно пано на свещения град.

– Руската Православна Църква често се изказва за недопустимостта на проявите на радикализъм и фанатизъм в междурелигиозните отношения. Наистина ли встъпваме в нова ера на конфронтация и с какво според Вас е свързано това?

– За съжаление, ние наблюдаваме как с всяка изминала година нараства броят на хората, които страдат заради своите религиозни убеждения. Повече от 80% от онези, които са преследвани по целия свят, са християни. Противоположно на това Йерусалим доказва възможността за религиозна хармония. Ние сме живеели заедно с нашите еврейски и мюсюлмански съседи в течение на много векове. Нашето присъствие в Стария град не предизвиква въпроси нито от страна на държавата, нито от страна на религиозните институции, нито от страна на абсолютното мнозинство на гражданите, които живеят мирно и в просперитет.

И все пак нашето бъдеще е заплашено от малки групи добре финансирани израелски екстремисти, които водят изтощителна война срещу една беззащитна общност, стремяща се само да обича своите съседи и да им служи. Понастоящем ние сме по-малко от 1% от населението, и нашият брой намалява. Светът трябва да действа, докато не е станало прекалено късно.

– През 2019 г. Вие [се срещнахте](#) с президента на Русия Владимир Путин. Той се изказа по темата за защитата на християните, оказали се в много трудно положение във връзка със събитията в Близкия Изток. Руският лидер тогава отбеляза, че е крайно важно да се завържат приятелски отношения с мюсюлманските конфесии. Какво можете да кажете за работата заедно с представителите на исляма в тази насока?

– Трябва да отдадем дължимото на президента Путин за усилията му да подкрепи християнската общност по целия свят. Ние сме дълбоко въодушевени и благодарни за неговата подкрепа. Прави сте да говорите и за необходимостта от по-близки отношения между християните и мюсюлманите. От наша страна християните са призовани от Исус Христос да протягат ръка за помощ на всички и да обичат своите ближни като самите себе си.

В Йерусалим Църквите поддържат добри отношения с нашите мюсюлмански братя и сестри вече повече от хиляда години. Аз се срещам редовно с мюсюлманските лидери от Светата Земя и целия свят. Особено благодарен съм за приятелството с Негово величество краля на Йордания Абдула, който като хранител на християнските и мюсюлманските свети места в Светата Земя е неуморен в усилията си да защити християните тук и по целия Близък Изток. Без да съм тщеславен, смятам, че можем да научим света как се градят добри отношения между мюсюлманите и християните.

– Как оценявате положението на християните в Казахстан на фона на масовите протести, безредици и ръста на радикалните настроения в тази страна?

– Ситуацията в Казахстан предизвиква голяма загриженост у всички ни. Исус Христос е учел последователите Си да се молят и да работят за мир в Йерусалим. Ние пък призоваваме християните по целия свят да се молят за мир в Казахстан и зовем нашите братя и сестри в Казахстан да направят всичко възможно, за да се стигне до мир и помирение в тази страна.

– Преди три години Вие предложихте да се проведе среща на лидерите на Православните Църкви по въпроса за преодоляването на разкола, предизвикан от издаването на томоса за автокефалия на «Православната църква на Украйна». Възможен ли е все още този начин за решаване на проблема? Как оценявате степента, до която е стигнал разколът сега?

– Малко въпроси са съпоставими по важност с въпроса за единството на Църквата. Няколко часа преди Своя арест тук, в Гетсиманската градина в Йерусалим, се е молел Исус Христос. В тези скъпоценни минути Той се е молел за Своите ученици, за Църквата и за всички Свои последователи. Преди всичко да бъдат едно цяло.

През 2019 г. аз бях удостоен да получа от ръцете на Светейшия Патриарх Кирил [премията](#) «Патриарх Алексей II» за усилията ми по укрепване на единството на православните народи. Тогава казах, че дори най-сплотените семейства минават през времена на изпитания и конфликти. Както и ранната Църква, нашите Православни Църкви са благословени с

присъствието на Патриарси, архиепископи и епископи, всеки от които живее с Църквата и е изпълнен с решимост да води праведен живот и да насочва другите в различни общини и в трудни времена. Не е чудно, че се появяват конфликти.

Отдавна смятам, че общуването дава най-доброто решение за най-големите ни проблеми. В Православните Църкви е жизнено важно да продължаваме да се срещаме едни с други в духа на християнската любов и братство, и да обсъждаме въпросите, които прекалено лесно ни разделят. Живеейки гостоприемно и споделяйки всичко, което имаме, ние поканваме Светия Дух да ни обедини. Бях много въодушевен от готовността на лидерите да се срещнат и чакам с нетърпение новите възможности да споделя с тях мислите си през близките месеци.

– За предстоящата среща на Патриарх Кирил и Папа Франциск: какви въпроси трябва да бъдат повдигнати на нея според Вас?

– Радвам се, че Патриарх Кирил се среща с Папата. От собствен опит мога да кажа, че срещите с Папа Франциск са винаги голямо удоволствие. Той е вдъхновяващ лидер и верен приятел за мнозина от нас по целия свят. Той също така е ярък пример за истинско християнско лидерство в един разнообразен и разделен свят. Ще се моля срещата им да бъде благословена и обсъжданията на нея да бъдат плодотворни. И ние също така сме въодушевени от думите от рождественското послание на Патриарх Кирил, които със сигурност ще прозвучат отново в рамките на различните му срещи, че той [ни подкрепя](#) в проблемите, с които се сблъскваме.

– Епохата на коронавируса раздели обществото на две части по въпроса за ваксинацията. От гледна точка на Църквата как бихте оценили действията на противниците на ваксинацията, които намериха последователи и водят настойчиво масова агитация?

– Първо, моята работа е да обичам хората, а не да ги съдя. Второ, отчитайки предишните Ви въпроси, жизнено важно да се отнасяме сериозно към личните свободи на хората. Трето, аз, както и много други християнски лидери по целия свят, си поставих с радост ваксина от коронавируса. Ваксината е отговор на нашите молитви, и аз благодаря на Бога за тази спасителна технология. Тя защитава хората от смърт и сериозно боледуване, тя намалява вероятността да заразим другите. С една дума, ваксинирането е един много практичен начин да проявим любовта си към ближния.

– Може ли поклонението да се извършва в условията на пандемия и какво според Вас ще бъде то през тази година? Как християнският свят ще отбележи Пасха?

– Пандемията на коронавируса промени много неща в нашия свят. В Светата Земя ние скърбим за липсата на поклонници. Наш свещен дълг е да приветстваме хората от целия свят в тези свети места. През тази година ние се надяваме да посрещнем по-голям брой поклонници, но все пак разбираме, че общото количество гости вероятно ще си остане сравнително скромно.

Аз призовавам всички да помнят, че поклонение може да се извърши на всяко място. Има толкова много пътешествия, които можем да осъществим: и във физически, и в духовен план, и в чужбина, и в границите на собствената си общност. Има много места, за които можем да се запътим, и различни видове опит, които можем да придобием, за да се доближим до Христа. На Великден ние празнуваме Възкресението на Христос, а на Петдесетница изповядваме, че Той присъства навсякъде, където има църковна община, със силата на Светия Дух.

Затова аз призовавам всички мои братя и сестри по целия свят да търсят свети места в собствените си общности; да превърнат своите градове и църкви в място на поклонение и още веднъж да изпитат безграничната, безкрайна любов Божия, която става и наша на Великден. Ако успеем да постигнем това, аз вярвам, че Светият Дух по нов начин ще добави Иисус Христос в нашия живот и нашите общности.

Беседваше София Девятова